

Analiza računovodstvenih politika na primjeru poduzeća Dukat d.d.

Sedlar, Ivana

Undergraduate thesis / Završni rad

2017

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Split, Faculty of economics Split / Sveučilište u Splitu, Ekonomski fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:124:583676>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-08-20**

Repository / Repozitorij:

[REFST - Repository of Economics faculty in Split](#)

UNIVERSITY OF SPLIT

**SVEUČILIŠTE U SPLITU
EKONOMSKI FAKULTET**

ZAVRŠNI RAD
ANALIZA RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA
NA PRIMJERU PODUZEĆA DUKAT D.D.

Mentorica:
mr. Ivana Perica

Studentica:
Ivana Sedlar

Split, kolovoz, 2017.

SADRŽAJ

1. UVOD	1
1.1. Definiranje problema	1
1.2. Ciljevi rada	1
1.3. Metode rada	1
1.4. Struktura rada	2
2. POJAM RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA	3
2.1. Definiranje računovodstvenih politika	3
2.2. Uloga i značaj računovodstvenih politika	4
2.3. Procjena kao temeljno pitanje računovodstvenih politika	6
2.4. Utjecaj računovodstvenih politika na kvalitetu financijskih izvještaja i na poslovni rezultat	9
2.5. Promjene računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena	12
2.6. Pogreške.....	14
3. RAČUNOVODSTVENA NAČELA I STANDARDI KAO ISHODIŠTE RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA	16
3.1. Računovodstvena načela	16
3.2. Hrvatski standardi financijskog izvještavanja-HSFI 3.....	18
3.3. Međunarodni računovodstveni standardi-MRS 8.....	20
4. ANALIZA RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA NA PRIMJERU PODUZEĆA DUKAT D.D.	22
4.1. Općenito o poduzeću Dukat d.d.	22
4.2. Utjecaj računovodstvenih politika na području dugotrajne imovine i amortizacije	23
4.3 Utjecaj računovodstvenih politika na zalihe	25
4.4. Primjena računovodstvenih politika na primjeru prihoda	25
4.5. Primjena računovodstvenih politika na primjeru otpisa potraživanja.....	27
5. ZAKLJUČAK.....	30
LITERATURA	31
SAŽETAK	33
SUMMARY	33

1. UVOD

1.1. Definiranje problema

Financijski izvještaji su izvještaji o financijskom stanju i uspješnosti nekog poduzeća. Izvještaji koji daju podatke o financijskom stanju odnosno načinu poslovanja poduzetnika nazivamo bilancom, a financijski izvještaji koji daju informacije o uspješnosti poduzeća nazivaju se račun dobitka i gubitka. Izvještaj o novčanom toku je izvještaj koji prikazuje ostvarene primitke i izdatke tijekom razdoblja. Izvještaj koji pruža dodatne informacije i objašnjenja, zove se bilješke uz financijske izvještaje. Bitno je naglasiti da se pri sastavljanju izvještaja i u njihovoj obradi treba poštivati istinitost prikazanih podataka.

Izvještaji se formiraju kako bi vanjski korisnici dobili uvid u poslovanje poduzeća.

Problem istraživanja predstavlja analizu računovodstvenih politika i ukazuje na njihov utjecaj na kvalitetu financijskih izvještaja.

Računovodstvene politike su određena pravila i načela koja poduzetnik primjenjuje, a koja su prethodno odabrana od strane menadžmenta kako bi prikazali uspješnost poslovanja i novčane tokove.

1.2. Ciljevi rada

Cilj rada je na praktičnom primjeru objasniti ulogu i važnost računovodstvenih politika u cjelokupnom računovodstvenom procesu. Analizirat će se odluke o računovodstvenim politikama koje su donesene od strane menadžmenta, njihovu primjenu i način na koji utječu na financijske izvještaje i uspješnost poslovanja.

1.3. Metode rada

Metode koje će se koristiti u radu su: metoda analize, metoda sinteze, metoda deskripcije i kompilacije.

Metoda analize je postupak istraživanja raščlanjivanjem složenih pojmova i zaključaka na njihove jednostavnije elemente.

Metoda sinteze je postupak istraživanja i objašnjavanja stvarnosti putem sinteze jednostavnih sudova u složenije.

Metoda deskripcije je postupak jednostavnog opisivanja ili očitavanja činjenica, ali bez znanstvenog tumačenja i objašnjavanja.

Metoda kompilacije je postupak preuzimanja tuđih rezultata istraživačkog rada, odnosno tuđih stavova, zaključaka i spoznaja.

Koristit će se istražena literatura o predmetu ovog rada, stručni članci te podaci pronađeni na internetu.

1.4. Struktura rada

Završni rad sastoji se od pet dijelova.

U prvom odnosno uvodnom dijelu definirat će se problem istraživanja, ciljevi i svrha rada, metode koje će se koristiti i struktura samog rada.

U drugom dijelu teorijski će se definirati što su to računovodstvene politike, njihova uloga i značaj. Objasniti će se posebnost i važnost računovodstvenih politika s obzirom na cjelokupni računovodstveni proces.

U trećem dijelu navesti će se računovodstvena načela i standardi kao ishodište računovodstvenih politika. Istaknuti će se oni koji se najčešće koriste i njihov utjecaj na financijske izvještaje i samo poslovanje poduzeća.

U četvrtom dijelu, prikazati će se i pojasniti uloga i važnost računovodstvenih politika te njihov utjecaj na financijske izvještaje na primjeru poduzeća Dukat d.d.

Na samom kraju rada će biti prikazan zaključak, popis korištene literature i sažetak.

2. POJAM RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

2.1. Definiranje računovodstvenih politika

U poslovnom svijetu tj. na tržištu upravljanje poslovanjem je postalo sve značajnije. Ono nije moguće bez upotrebe računovodstvenih informacija i podataka. Brojne informacije se koriste u računovodstvene svrhe i tako se oblikuju i računovodstvene politike.

Odabir računovodstvenih politika uvjetovan je s ciljem i svrhom poduzeća koju ona provodi. Da bi se shvatila važnost računovodstvene politike u cjelokupnom računovodstvenom procesu potrebno je uzeti u obzir tko ih donosi, koji su razlozi za odabir istih i načine na koji ih objavljuju i provode. Pojam računovodstvene politike dolazi od dvije riječi: računovodstvo i politike.

Računovodstvo je, kao što je već naglašeno, važan dio ukupnog informacijskog sustava poduzeća koji osigurava informacije prijeko potrebne u procesu odlučivanja i upravljanja poduzećem.¹ Riječ politika dolazi od starogrčke riječi polis što označava državu. Pojam računovodstvene politike se javlja pedesetih godina u SAD-u. Odbor za računovodstvene standarde i Odbor za računovodstvena načela su dvije organizacije koje se posebno bave njima te pridonose njihovom razvoju. Kako dolazi do razvoja tehnologije i općenito društva razvijale su se i računovodstvene politike.

Računovodstvene politike definiraju se da: „predstavljaju specifična načela i metode koje je menadžment izabrao u cilju realnog prikazivanja financijskog položaja, promjena financijskog položaja i rezultata poslovanja i koja su u skladu s opće prihvaćenim načelima“.² One obuhvaćaju pravila, postupke, osnove i načela koja su odabrana od strane menadžmenta kako bi upravljali poslovanjem na što bolji način i to prikazali u financijskim izvještajima. Menadžment donosi odluke koje će računovodstvene politike primjenjivati.

Sažetak korištenih računovodstvenih politika se prikazuje u bilješkama uz financijske izvještaje.

Računovodstvene politike i njihova primjena u sastavljanju temeljnih financijskih izvještaja nije vidljiva ili razumljiva korisnicima izvještaja pa ih je u bilješkama potrebno opisati kao:³

- primijenjene osnove mjerenja (procjene);

¹ Žager K., Vašiček V., Žager L. (2001.): Računovodstvo za neračunovođe s osnovama računovodstva; Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb, str. 106.

² Žager K., Vašiček V., Žager L. (2001.): Računovodstvo za neračunovođe s osnovama računovodstva; Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb, str. 107.

³ Proklin P., Brankić V.: Računovodstvene politike i bilješke uz temeljna financijska izvješća, Računovodstvo revizija i financije, veljača 2004., str. 110.

- svaku specifičnu računovodstvenu politiku nužnu za postizanje razumljivosti financijskih izvještaja.

Računovodstvene politike imaju utjecaj na troškove, vrijednost zaliha, na stanje u računu dobiti i gubitka, na stanje u bilanci i sl. Procjena bilančnih pozicija je temeljno pitanje računovodstvenih politika, odnosno pitanje materijalnog sadržaja financijskih izvještaja⁴. One su usko vezane uz pojam Međunarodnih računovodstvenih standarda, iako su oni doneseni 1993. godine kada je objavljen Zakon o računovodstvu.

Iz navedenih definicija može se zaključiti da računovodstvene politike predstavljaju:⁵

1. izbor između određenih računovodstvenih alternativa (metoda) jer primjena različitih alternativa daje različite rezultate,
2. da je cilj takvog izbora u što realnijem prikazivanju financijskog položaja i uspješnosti poslovanja,
3. da ih izabire menadžment, te
4. da podlogu za to predstavljaju određena računovodstvena načela (i računovodstveni standardi).

2.2. Uloga i značaj računovodstvenih politika

Ciljevi provođenja računovodstvenih politika su različiti. Ovisno o poslovanju, menadžmentu, predmetu rada te financijama poduzeća formirat će se cilj. Oni su uglavnom vezani upravo uz financijski rezultat koji se želi postići te stvaranje tihih pričuva.

G. Wohe. navodi sljedeće ciljeve računovodstvenih politika:⁶

- „utjecaj na financijski rezultat: određivanje visine iskazane dobiti, raspodjelu dobiti na dividende i zadržanu dobit, poboljšanje postojeće likvidnosti i rentabilnosti zbog ušteda na porezu,
- utjecaj na korisnike financijskih izvještaja kroz obavještanje ili neobavještanje o nekim segmentima koje zakon dopušta i dr.“.

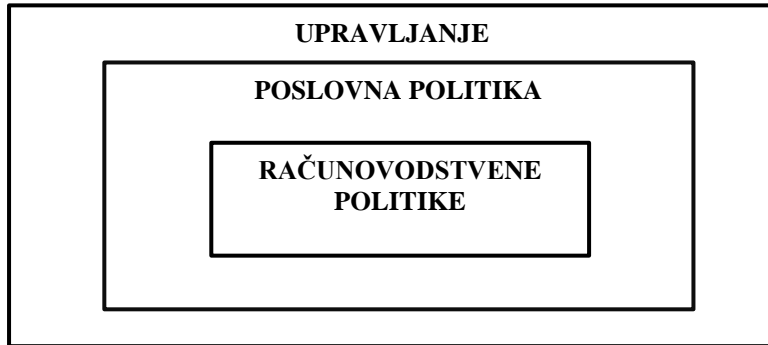
⁴ Ramljak, B. (2011). Accounting policies-influences on the financial statements. Računovodstveno-financijske informacije, 56(9), str 4..

⁵ Žager K., Vašiček V., Žager L. (2001.): Računovodstvo za neračunovođe s osnovama računovodstva; Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb, str. 107.

⁶ Žager K., Mamić Sačer I., Sever S., Žager L. (2008.): Analiza financijskih izvještaja, Masmedia, Zagreb, str. 104.

Pri definiranju osnovnih ciljeva poduzeća govori se o poslovnoj politici.

U cilju ostvarivanja poslovne politike nekog poduzeća jest primjena računovodstvene politike. Računovodstvene politike su važan instrument pri poslovanju i upravljanu poslovnim politikom. Odabir računovodstvene politike se uvijek treba temeljiti na ciljevima poslovne politike poduzeća.

Slika 1. Odnos računovodstvene i poslovne politike

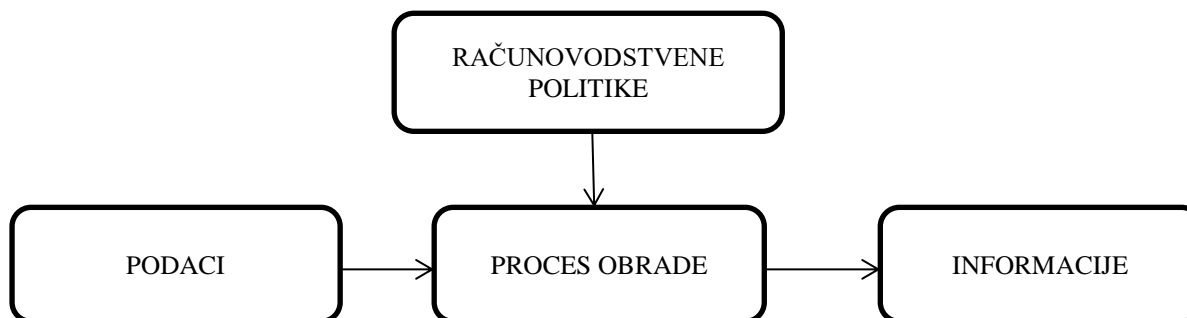
Izvor: Žager K., Vašiček V., Žager L. (2001.): Računovodstvo za neračunovođe s osnovama računovodstva; Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb, str. 109.

Prilikom procesa obrade podataka i njihovog pretvaranja u informacije računovodstvene politike imaju važno mjesto. Određujući materijalni sadržaj, računovodstvene politike na izravan ili neizravan način utječu na kvalitetu informacija koje se prikazuju korisnicima u obliku financijskih izvještaja.⁷

Da bi financijski izvještaji bili što realniji i objektivno prikazani računovodstvene politike imaju važnu ulogu. One posjeduju „moć“ da mogu utjecati na vrijednost pojedinih pozicija u izvještajima. Kada se neko razdoblje promatra u kratkom roku i istražuju promjene poslovanja, uz prethodnu primjenu standarda i načela može se iskazati različit financijski rezultat.

Menadžment nema nimalo laganu ulogu. On treba poznavati cijelu računovodstvenu terminologiju, čimbenike i načine na koje oni utječu jedan na drugoga. Stoga, treba se poznavati problematika računovodstvenih politika.

⁷ Žager K., Vašiček V., Žager L. (2001.): Računovodstvo za neračunovođe s osnovama računovodstva; Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb, str. 110.

Slika 2. Mjesto računovodstvenih politika u računovodstvenom procesu

Izvor: Žager K., Vašiček V., Žager L. (2001.): Računovodstvo za neračunovođe s osnovama računovodstva; Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb, str. 110.

2.3. Procjena kao temeljno pitanje računovodstvenih politika

Jedno od najvažnijih pitanja računovodstvene politike i općenito problema koji se javlja u računovodstvu jest procjena pozicija financijskih izvještaja. Računovodstvena regulativa dozvoljava primjenu i korištenje različitih metoda i postupaka procjene pozicija financijskih izvještaja. Pri tom se koriste različite metode i načela koji imaju utjecaj na elemente financijskih izvještaja: imovina, obveze, prihod, rashod, kapital i rezultat poslovanja.

Da bi se došlo do zaključka da li je poduzeće uspješno potrebno je biti pažljiv prilikom odabira metoda, načela, pravila tj. računovodstvenih politika. Koju će metodu procjene menadžment odabrati zavisi od spektra dopuštenih metoda, a one su iznesene u zakonskim propisima i/ili računovodstvenim standardima.⁸

Računovodstvene pretpostavke i računovodstvena načela imaju bitnu ulogu prilikom procjene bilančnih pozicija.

Tri su načela koja se najčešće koriste kod procjene:

- načelo nabavne vrijednosti,
- načelo opreznosti,
- načelo konzistentnosti.

Načelo nabavne vrijednosti označava procjenu pojedine vrijednosti pozicija bilance. Po trošku nabave bi se trebala vrednovati pojedina pozicija. Ovo načelo govori da se imovinske stavke temelje na nabavnoj vrijednosti točnije na trošku nabave. Troškove čine svi troškovi koji su

⁸ Žager K., Mamić Sačer I., Sever S., Žager L. (2008.): Analiza financijskih izvještaja, Masmedia, Zagreb, str. 118.

nastali prilikom stjecanja imovine. Osnovica po kojoj se izračunava trošak nabave jest novčani izdatak ili u drugom slučaju to može biti nekakav drugačiji novčani ekvivalent. Isto tako, primjenom ovog načela imovina koja je prikazana u bilanci prikazuje troškove nabave upravo te imovine. Stvarnu vrijednost kapitala kao i vrijednost imovine moguće je utvrditi isključivo tijekom prodaje imovine. Prilikom stjecanja bilo kakvog oblika imovine stvaraju se troškovi tj. trošak nabave. Pozitivna strana ovoga načela je objektivnost prilikom njegove primjene. Načelo nabavne vrijednosti predstavlja temeljno načelo procjene bilančnih pozicija. Međunarodni računovodstveni standardi predviđaju i nekakve druge procjene. Trošak nabave prilikom vrednovanja procjene bilančnih pozicija na ovim prostorima ima najdominantniju ulogu.

Pri procjeni bilančnih pozicija nakon načela nabavne vrijednosti primjenjuje se načelo opreznosti. Ono govori kako pri poslovanju, posebice neizvjesnim situacijama mora se paziti na dva slučaja tj. kada se dobit precjenjuje, a gubitak podcjenjuje. Upravo odredbama ovoga načela imovinu je potrebno procijeniti po trošku nabave ili neto prodajnoj vrijednosti. Isto tako, važno pravilo koje se treba napomenuti jest da načelo opreznosti ne podrazumijeva podcjenjivanje imovine i prihoda tj. namjerno precjenjivanje obveza i rashoda. Kada dolazi do zloupotrebe načela objektivnost dolazi do dvije situacije: tihih pričuva (skrivena dobit) i skrivenih gubitaka. Tada postaje upitna objektivnost i realan prikaz financijskih izvještaja od strane poduzeća i njegovog poslovanja.

U tablici 1 su prikazani oblici tihih pričuva i skrivenih gubitaka.

Tablica 1. Tihe pričuve i skriveni gubici

TIHE PRIČUVE	SKRIVENI GUBICI
podcjenjuju pozicije aktive	precjenjuju pozicije aktive
precjenjuju pozicije aktive	podcjenjuju pozicije pasive

Izvor: Izrada autora

Tihe pričuve pojavit će se u bilanci ako se:⁹

- podcjenjuju pozicije aktive i/ili
- precjenjuju pozicije pasive.

Kada se rashodi prikazuju većim nego u stvarnosti, a financijski rezultat manjim u poduzeću dolazi do prvog oblika skrivene dobiti, odnosno podcjenjuju se pozicije aktive. Prilikom obrnute situacije pozicije pasive prikazuju se većima. Neki od primjera su: odgođeno plaćanje troškova, rezerviranja troškova za rizike (garancije) i sl.

Skriveni gubici se javljaju u obrnutim situacijama tj.¹⁰

- precjenjivanjem pozicija aktive i/ili
- podcjenjivanjem pozicija pasive.

Pojava skrivenog gubitka je suprotnost onom što načelo opreznosti nalaže. U pravilu ono se javlja samo kada se želi sakriti gubitak. Skriveni gubitak se javlja kada poduzetnici ne žele prikazati stvarno stanje svoga poduzeća odnosno odgađaju njegovo formalno prikazivanje.

Ne postoji opravdan razlog za stvaranje tihih pričuva i skrivenih gubitaka, dapače to se smatra i predstavlja zloupotrebu računovodstvenih načela. Ono se ne može opravdati ni u slučaju kada ih navedemo u bilješkama u financijskim izvještajima.

Načelo konzistentnosti (dosljednosti) govori kako, kada se odabere jednom određena računovodstvena politika da se mora i primjenjivati. Ovim načelom se zahtijeva primjena pravila i postupaka kako bi se mogli financijski izvještaji što bolje i realnije prikazati. S vremenom poslovni događaji se moraju evidentirati u skladu s pravilima. Ako dolazi do njihove promjene onda može doći do drugačijeg financijskog rezultata. Nastale promjene je potrebno evidentirati i obrazložiti. Obrazloženje je posebno važno istaknuti tako da bi se shvatilo da promjene nisu nastale zbog transakcija i sl. već zato što se primjenjuju načela i metode računovodstvenih politika.

⁹ Žager K., Vašiček V., Žager L. (2001.): Računovodstvo za neračunovođe s osnovama računovodstva; Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb, str. 112.

¹⁰ Žager K., Mamić Sačar I., Sever S., Žager L. (2008.): Analiza financijskih izvještaja, Masmedia, Zagreb, str. 119.

2.4. Utjecaj računovodstvenih politika na kvalitetu financijskih izvještaja i na poslovni rezultat

Financijski izvještaji predstavljaju bazu informacija. Kvaliteta financijskih izvještaja uvjetovana je kvalitetom informacija. Obično se njihova kvaliteta promatra s formalnog stajališta, pa se govori o prednostima i manama pojedine bilančne stavke. Ali kvaliteta se treba promatrati s materijalnog stajališta, odnosno s aspekta računovodstvenih politika. Vrijednost pozicija pojedine stavke u financijskim izvještajima, a isto tako i sama kvaliteta ovisi o izboru računovodstvene politike.

Slika 3 prikazuje čimbenike kvalitete financijskih izvještaja, gdje se vidi da se oni dijele na:

- formalne (bilančne sheme),
- materijalne (računovodstvene politike).

Formalni sadržaj temelji se na sam oblik izvještaja. On se najčešće javlja putem predloženih ili propisanih bilančnih shema. Materijalni određuje vrijednost pozicija u već unaprijed određenim bilančnim shemama. S ovim informacijama dolazi se do zaključka da : „računovodstvene politike čine temeljnu komponentu kvalitete financijskih izvještaja“.¹¹

Slika 3. Čimbenici kvalitete financijskih izvještaja

Izvor: Žager K., Vašiček V., Žager L. (2001.): Računovodstvo za neračunovođe s osnovama računovodstva; Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb, str. 110.

S obzirom na podatke i informacije koje se koriste u financijskim izvještajima oblikuju se računovodstvene politike. To se odnosi na niz metoda i postupaka koji imaju utjecaj od strane čimbenika kao što su: ukupna imovina, obveze, prihodi i rashodi, vremensko razdoblje koje se promatra, karakteristike metoda koje se koriste i sl.

Bilanca te račun dobiti i gubitka dva su osnovna financijska izvještaja. Pri svakom izvještaju se primjenjuje određena računovodstvena politika. Svaka je posebna po svojim načelima,

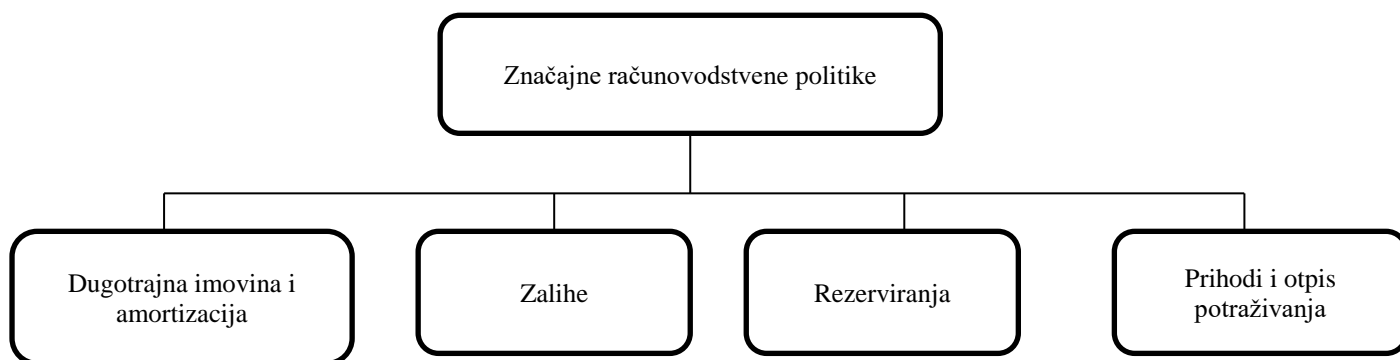
¹¹ Žager K., Mamić Sačer I., Sever S., Žager L. (2008.): Analiza financijskih izvještaja, Masmedia, Zagreb, str. 123.

pravilima i metodama koja nosi sa sobom i upravo zbog toga može imati znatan utjecaj na iskazivanje. S obzirom na vrijednost podataka koji su uneseni u izvještajima ovisit će financijski položaj i uspješnost poslovanja poduzeća.

Koliki će taj utjecaj biti ovisi od sljedećih čimbenika:¹²

1. udjel određene pozicije u ukupnoj strukturi imovine, obveza, prihoda ili rashoda,
2. osnovna obilježja izabrane metode (promatrane u oportunitetu s neizabranim metodama),
3. promatranog (obuhvaćenog) vremenskog razdoblja i
4. ostalih čimbenika.

Postoji i problem odabira velikih računovodstvenih politika jer one imaju utjecaj na financijski rezultat i različita područja njihove primjene. Računovodstvene politike najčešće djeluju na području dugotrajne imovine i amortizacije, zaliha, rezerviranja te prihoda i otpisa potraživanja. Područje primjene značajnih računovodstvenih politika prikazuje slika 4.

Slika 4. Područja primjene značajnih računovodstvenih politika

Izvor: Žager K., Vašiček V., Žager L. (2001.): Računovodstvo za neračunovođe s osnovama računovodstva; Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb, str. 125.

Kako bi se objasnio utjecaj računovodstvenih politika potrebno je definirati vremensko razdoblje. Isto tako, ne promatraju se sva vremenska razdoblja na isti način. Ona se razlikuju s obzirom na kratkoročnu i dugoročnu vremensku dimenziju. Kratkoročna i dugoročna vremenska dimenzija nisu isključivo determinirani brojem godina, već su određene osnovnim

¹² Žager K., Vašiček V., Žager L. (2001.): Računovodstvo za neračunovođe s osnovama računovodstva; Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb, str. 125.

obilježjima neke bilančne pozicije, odnosno njezinom dinamikom promjena.¹³ Nisu određene brojem godina već obilježjima bilančne pozicije, točnije promjenama koje nastale nad njima.

Dugotrajna imovina je važan dio ukupnih resursa. Njezina glavna karakteristika je dugotrajnost. To znači da dulje vrijeme stoji u takvom obliku i da se u novčani oblik vraća u roku duljem od jedne godine. U kojem će se iznosu vrijednost dugotrajne imovine realizirati ovisi o računovodstvenim politikama tj. o politici amortizacije. Za potrebe dokazivanja teze o utjecaju izbora računovodstvenih politika na području dugotrajne imovine neće biti kvantificirani svi aspekti povećanja i smanjenja dugotrajne imovine, već samo računovodstvene politike na jednom području, a to je, svakako, najinteresantnije područje-područje obračuna amortizacije.¹⁴ Računovodstvene politike kod dugotrajne imovine i amortizacije uglavnom se biraju između metoda amortizacije. Najčešće su to: funkcionalna metoda i metoda vremenske amortizacije.

Zalihe predstavljaju onaj dio imovine koji je namijenjen redovitom tijeku poslovanja. To su zalihe sirovina i materijala, zalihe nedovršenih proizvoda ili proizvodnja u tijeku, zalihe gotovih proizvoda i zalihe trgovačke robe. One se trebaju vrednovati po trošku nabave ili neto prodajnoj vrijednosti. Na području kratkotrajne imovine (zaliha) kratkoročna dimenzija se odnosi na jedan ili više utrošaka, dok dugoročna dimenzija razdoblje koje je potrebno da se sve količine utroše. Da bi se prikazao utjecaj računovodstvenih politika na području zaliha koristi se metoda vrednovanja utroška zaliha.

Kod računovodstvenih politika na području zaliha sirovina i materijala najčešće se pri vrednovanju zaliha i utroška materijala primjenjuju sljedeće metode:

- FIFO metoda (first in, first out), kojom se utrošci materijala procjenjuju po cijeni koja je bila prva ulazna cijena. To znači da će se najstarije zalihe prve „skinuti“ s knjigovodstvenog stanja, ali ne mora značiti da se fizički najstarija zaliha i prodaje, što je samo tehnika vođenja zaliha. FIFO metoda obračuna zaliha zapravo se temelji na tijeku nabave zaliha ne uzimajući u obzir visinu cijene tih zaliha i hoće li te zalihe biti utrošene tim redoslijedom, već samo njihov fizički tijek.
- Metoda prosječnih cijena, kojom se utrošci materijala procjenjuju po prosječnoj cijeni. Cijene na početku razdoblja i cijene po kojoj je roba nabavljena ili proizvedena u tom

¹³ Žager K., Mamić Sačar I., Sever S., Žager L. (2008.): Analiza financijskih izvještaja, Masmedia, Zagreb, str. 123.

¹⁴ Žager K., Mamić Sačar I., Sever S., Žager L. (2008.): Analiza financijskih izvještaja, Masmedia, Zagreb, str. 126.

razdoblju. U situaciji kad se nabavne cijene mijenjaju, svaka nova nabavka odredit će i novu prosječnu cijenu po kojoj će biti obračunan utrošak ili prodaja zaliha.

Rezerviranja u posljednje vrijeme sve više dobivaju na važnosti. Posebice se to ističe u uvjetima neizvjesnost, rizika i nesigurnosti. Ona postoje kako bi se mogli spriječiti mogući budući neizvjesni troškovi. Cilj njihovog korištenja jest prikazivanje što realnijeg poslovanja i izvještaja. Provođenjem politike koja se odnosi na dugoročna rezerviranja poduzeće izravno može utjecati na visinu troškova. Glavni motiv rezerviranja u dugoročnoj dimenziji jest da se stvori rezerva u budućnosti ako dođe do neizvjesnih situacija, odnosno rizika. Podlogu za donošenje odluka o rezerviranju troškova i rizika nalaze se u Međunarodnim računovodstvenim standardima i temeljnim računovodstvenim načelima čiju konkretizaciju računovodstveni standardi zapravo i predstavljaju.¹⁵

Prihodi predstavljaju povećanje ekonomske koristi, odnosno kada dolazi do povećanja imovine i smanjenja obveza. Jedno od temeljnih pitanja jest vezano uz priznavanje i utvrđivanje prihoda. Prihode treba mjeriti po fer vrijednosti primljenih naknada. Fer vrijednost je definirana kao iznos za koji imovina može biti razmijenjena i to se odvija između kupca i prodavatelja. Kod prihoda i otpisa potraživanja najvažnija stavka na koju se mora paziti jest da se prihodi ne priznaju ako potraživanja nisu izvjesna. Priznavanje prihoda temelji se na osnovnoj računovodstvenoj pretpostavci nastanka događaja prema kojoj se prihodi i rashodi priznaju onda kada su zarađeni, a ne onda kada je uslijedio stvarni primitak ili izdatak novca.¹⁶

2.5. Promjene računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena

Kada poduzetnik primjenjuje neku računovodstvenu politiku to znači da on mora koristiti i držati se onog što standard ili načelo te politike propisuje. Isto tako, može se dogoditi da određeni standard za računovodstvenu politiku nema pravila za nekakvu transakciju ili stavku pa poduzetnik može samostalno donositi odluke tako da treba prosuditi koji bi standard najbolje odgovarao njegovim potrebama, točnije samom poslovanju poduzeća. U ovom

¹⁵ Žager K., Mamić Sačer I., Sever S., Žager L. (2008.): Analiza financijskih izvještaja, Masmedia, Zagreb, str. 140.

¹⁶ Žager K., Mamić Sačer I., Sever S., Žager L. (2008.): Analiza financijskih izvještaja, Masmedia, Zagreb, str. 146.

slučaju poduzetnik također može pratiti najnovije standarde koje doneseni, te sličnu literaturu koja će im biti od pomoći.

Prema T.18. HSFI-a 3 kada ne postoji Hrvatski standard financijskog izvještavanja primjenljiv na transakciju i druge događaje, menadžment će razmotriti primjenjivost sljedećih izvora:¹⁷

1. zahtjeve i upute u Hrvatskim standardima financijskog izvještavanja koji obrađuju slična ili povezana pitanja,
2. definicije, kriterije priznavanja i koncepte mjerenja imovine, obveza, kapitala, prihoda, rashoda i rezultata poslovanja iz Okvira Hrvatskih standarda financijskog izvještavanja,
3. zahtjeve i upute sadržane u Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja i
4. svu drugu stručnu literaturu i dobru praksu drugih subjekata, ako je u skladu s prethodnim točkama.

Odabir nove računovodstvene politike donosi promjene u rezultatima poslovanja, ima utjecaj na uspješnost i financijski položaj poduzeća. Stoga je bitno u bilješkama uz financijske izvještaje to istaknuti.

Nova politika koja se primjenjuje treba se nadovezati na dotadašnje rezultate i način poslovanja. Preispitivanje računovodstvene procjene ponekad ima tako značajan učinak na kretanje dobiti poduzeća da je potrebno objaviti učinke izvršenih promjena.¹⁸

Ako je to neizvedivo tj. ako je nemoguće utvrditi kumulativni učinak u prethodnim razdobljima, onda će se nova računovodstvena politika koristiti prema odredbama standarda za prvo moguće razdoblje. Jednom odabrane, računovodstvene politike moguće je mijenjati jedino ako promjena:¹⁹

- predstavlja zahtjev nekog od standarda ili tumačenja i
- rezultira financijskim izvještajima koji pružaju pouzdanije i značajnije informacije.

Nova računovodstvena politika nakon određenog vremena će utjecati na promjene rezultata poslovanja. Promjenom se ne smatra računovodstvena politika koja je već postojala, ali se nije primjenjivala, točnije njezino postojanje nije bilo značajno.

¹⁷ Narodne novine (2015): Hrvatski standardi financijskog izvještavanja, HSFI 3 – Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih politika i pogreške, Narodne novine d.d., Zagreb, broj 86/15

¹⁸ Narodne novine (2015): Međunarodni računovodstveni standardi, MRS 8, Narodne novine d.d., Zagreb, broj 86/15.

¹⁹ Perčur I.: Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i pogreške, Računovodstvo i financije, siječanj 2016., str. 20.

Veliki dio informacija u financijskim izvještajima se temelji na procjenama. Potrebna je procjena zato što nije moguće točno odrediti stavke. Podrazumijeva se da se s vremenom mijenjaju određene okolnosti, odnosno da menadžment može raspolagati i nekim drugim informacijama koje utječu na prosudbu, odnosno ukazuju na potrebu preispitivanja početnog priznavanja i mjerenja.²⁰ Najčešće računovodstvene procjene odnose se na:²¹

- sumnjiva i sporna potraživanja,
- zastarjele zalihe,
- fer vrijednost financijske imovine i obveza,
- vijek upotrebe i ostatak vrijednost imovine koja se amortizira te
- obveze temeljem jamstva.

Kada dođe do novih saznanja i nastanka informacija tada bi trebala započeti i primjena novih računovodstvenih procjena. Promjena procjene može imati učinak samo na tekuće razdoblje ili na tekuće i buduća razdoblja. Promjene računovodstvenih procjena odnose se na prilagodbe knjigovodstvene vrijednosti imovine, obveza ili periodične vrijednosti imovine, koja je rezultat procjene njenog trenutnog statusa i očekivanih budućih koristi i obveza koje su povezane s tom imovinom ili obvezama.²²

U financijskim izvještajima se definira nastala promjena računovodstvene procjene. Isto tako, ako se objava učinka nekog razdoblja ne može definirati to se mora istaknuti.

2.6. Pogreške

U financijskim izvještajima često dolazi do pogrešaka. Najčešći razlozi zbog kojih se one javljaju su neupotreba ili pogrešna upotreba pouzdanih informacija ili podataka. Pogreške se vežu uz priznavanja, mjerenja, prezentiranje različitih stavki ili objavljivanjem pojedinih čimbenika financijskih izvještaja. Pogreške mogu nastati slučajno, namjerno ili nenamjerno.

Izvještaji koji sadrže materijalno značajne pogreške ili beznačajno počinjene materijalne pogreške nisu u skladu ni s računovodstvenim standardima, ni s načelima i računovodstvenim politikama. Nisu na istinit i fer način prezentirani kako bi trebali biti. Pogrešno prikazivanje u financijskim izvještajima može biti i zbog prijevare. Prijevarena se odnosi na namjernu radnju kojom se stječe korist na nepravedan i nezakonit način, kojom se stvara nezakonita prednost

²⁰ Žager K., Mamić Sačar I., Sever S., Žager L. (2008.): Analiza financijskih izvještaja, Masmedia, Zagreb, str. 157.

²¹ Perčur I.: Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i pogreške, Računovodstvo i financije, Zagreb, siječanj 2015., str. 37.

²² Krajinović I.: Primjena MRS 8- Računovodstvene politike, promjene u računovodstvenim procjenama i greške, Računovodstvo i financije, siječanj 2011., str. 94.

varanjem, a uključeni su zaposlenici, osobe iz menadžmenta, nadzornog odbora ili čak i neka treća stranka. Kada se namjerno izostavi iznos ili ne objavi informacija ili nešto namjerno prikaže pogrešnim u financijskim izvještajima koji se pripremaju tako da obmane korisnika izvještaja naziva se prijevarno financijsko izvještavanje.

Potencijalne greške tekućeg razdoblja, koje su otkrivene u tom razdoblju ispravljaju se prije nego što je odobreno izdavanje financijskih izvještaja.

Značajnu pogrešku prethodnog razdoblja treba ispraviti retroaktivnim prepravljajanjem u prvom setu financijskih izvještaja nakon otkrića pogreške:²³

- prepravljajanjem usporednih iznosa za prezentirano prethodno razdoblje, odnosno prethodna razdoblja, u kojem je pogreška nastala ili
- ako je pogreška nastala prije najranije prezentiranog razdoblja, prepravljajanjem početnog stanja imovine, obveza i kapitala za najranije prezentirano razdoblje.

Kada je nemoguće odrediti uzrok nastale pogreške treba se pokrenuti ponovno sastavljanje financijskog izvještaja točnije, potrebno je prepraviti knjigovodstveni iznos početnog stanja imovine, obveza i kapitala.

Sukladno odredbama HSFI-a 3 poduzetnik treba objaviti:²⁴

- a) vrstu pogreške prethodnog razdoblja,
- b) u mjeri u kojoj je izvedivo, iznos ispravka za svaku stavku financijskog izvještaja na koju ima učinak,
- c) iznos ispravka na početku prezentiranog najranijeg prethodnog razdoblja i
- d) ako je neizvedivo retroaktivno prepravljajanje za određeno prethodno razdoblje, okolnosti koje su stvorile takve uvjete, te opis kako i od kada su bili napravljeni ispravci pogrešaka.

Navedena objavljivanja ne treba ponavljati u financijskim izvještajima kasnijih razdoblja.

Upravo iz ovih podataka jasan je utjecaj primjene računovodstvenih politika.

Isto tako, obveza je objavljivanja u bilješkama uz financijske izvještaje i činjenica vezanih za promjene politika, promjene procjena i ispravke pogrešaka sukladno odredbama MSFI-a 8 i HSFI-a 3.

²³ Perčur I.: Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i pogreške, Računovodstvo i financije, siječanj 2016., str. 21.

²⁴ Narodne novine (2015): Hrvatski standardi financijskog izvještavanja, HSFI 3 – Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih politika i pogreške, Narodne novine d.d., Zagreb, broj 86/15

3. RAČUNOVODSTVENA NAČELA I STANDARDI KAO ISHODIŠTE RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

3.1. Računovodstvena načela

Sastavljanjem računovodstvenih načela i pretpostavki definira se osnovna koncepcija i karakteristike računovodstva koje trebaju biti dio računovodstvenih metoda i postupaka.²⁵ Prilikom sastavljanja financijskih izvještaja potrebno je paziti na način na koji ih se sastavlja i prezentira. Treba se pridržavati pravila koja su prethodno definirana u financijskim izvještajima.

Općeprihvaćena načela pomažu u procjeni, bilježenju i izvještavanju o poslovnim aktivnostima. Služe kao vodič u bilježenju poslovnih transakcija, upućuju na određena pravila i postupke koji olakšavaju računovodstvenu evidenciju, ali isto tako i razumijevanje i tumačenje tako proizišlih informacija.²⁶ Opće prihvaćena načela su:²⁷

- načelo nabavne vrijednosti (troška nabave),
- načelo objektivnosti,
- načelo realizacije,
- načelo stjecanja prihoda tj. načelo sučeljavanja prihoda i rashoda,
- načelo materijalnosti ili značajnosti,
- načelo potpunosti,
- načelo dosljednosti ili konzistentnosti,
- načelo opreznosti ili razboritosti.

Računovodstvena načela mogu se definirati kao temeljna pravila koja se koriste i primjenjuju tijekom poslovanja i sastavljanja financijskih izvještaja. Jedno od najznačajniji računovodstvenih načela jest načelo nabavne vrijednosti. Poslovni događaju se evidentiraju po trošku nabave tj. nabavnoj vrijednosti. Osnovica pomoću koje se utvrđuje nabavna vrijednost je stvarni izdatak koji je nastao ili će nastati zbog obveze plaćanja tijekom nabave određene imovine. Nedostatak ovog načela je to što često može doći do situacije da ne prikazuje realnu

²⁵Tušek B.: Računovodstvene pretpostavke i računovodstvena načela:

<http://web.efzg.hr/dok/RAC/btusek/rac/6.%20RA%C4%8CUNOVODSTVENE%20PRETPOSTAVKE%20I%20ORA%C4%8CUNOVODSTVENA%20NA%C4%8CELA.pdf> (07.09.2017)

²⁶ Žager K., Vašiček V., Žager L. (2001.): Računovodstvo za neračunovođe s osnovama računovodstva; Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb, str. 120.

²⁷ Žager K., Mamić Sačer I., Sever S., Žager L. (2008.): Analiza financijskih izvještaja, Masmedia, Zagreb, str. 108.

vrijednost. Glavna prednost je jednostavnost utvrđivanja troška nabave jer je u pitanju iznos koji je stvaran i za nju postoji knjigovodstvena dokumentacija.

Načelo objektivnosti je usko povezan s načelom nabavne vrijednosti te zahtjeva da se na osnovi objektivnih/realnih podataka sastavljaju financijski izvještaji. Postojanje dokumentirane i objektivne knjigovodstvene evidencije posljedica je primjene upravo tog načela.²⁸ Uz načelo nabavne vrijednosti i načelo objektivnosti dosta pažnje se daje fer vrijednosti. Ona se ne temelji na objektivnoj knjigovodstvenoj dokumentaciji i na stvarnim troškovima.

Načelo realizacije tj. stjecanje prihoda govori da se prihod priznaje kada je nastao događaj, točnije kada je on zarađen, a ne u trenutku kada je novac stvarno primljen (ovo pravilo vrijedi i za rashode). Razlika između ove dvije stavke jest financijski rezultat, naravno ako prije svega stoji pretpostavka da su prihodi veći od rashoda. Potrebno je obratiti pažnju na dvije stavke: da je roba isporučena kupcu tj. da je zahtijevana usluga izvršena i da ne postoji neizvjesnost isplate.

Načelo sučeljavanja prihoda i rashoda usko je vezano s prethodnim načelom. Odnosi se na utvrđivanje financijskog rezultata. S obzirom na to da se rezultat poslovanja prikazuje kao razlika između prihoda i rashoda potrebno je usporediti ove dvije stavke. Uspoređuju se ako su međusobno uvjetovani i ako su u istom obračunskom razdoblju. Na primjer, kada se proda određeni proizvod, ono što je suprotna strana (kupac) platio predstavlja prihod, a onaj dio vrijednosti koja je u prodanom proizvodu predstavlja rashod.

Načelo materijalnosti ili značajnosti zahtijeva da se poštuju pravila koja pomažu da se prikaže realna slika poduzeća. U skladu s tim, dopušta se odstupanje od onih pravila čija bi promjena stvorila značajne probleme u financijskom izvještavanju i koji bi za posljedicu ne bi imali poboljšanje kvalitete informacija sadržanih u financijskim izvještajima.²⁹ S obzirom na kvalitetu određenih informacija često se razmišlja o njima na način, što to oni predstavljaju u financijskim izvještajima. Ključnom informacijom se smatra ona bez koje bi poduzetnici i

²⁸ Žager K., Mamić Sačer I., Sever S., Žager L. (2008.): Analiza financijskih izvještaja, Masmedia, Zagreb, str. 110.

²⁹ Žager K., Mamić Sačer I., Sever S., Žager L. (2008.): Analiza financijskih izvještaja, Masmedia, Zagreb, str. 111.

vanjski korisnici bili krivo informirani ili bi stvorili lošu sliku o poduzeću. Ovim načelom se nalaže da se u financijskim izvještajima moraju istaknuti sve važne informacije i podaci.

Načelo potpunosti nalaže da financijski izvještaji moraju posjedovati sve važne podatke o poslovanju kako bi se poduzeće moglo ocijeniti. Isto tako, ne smije se izvještaj opteretiti informacijama jer može utjecati na njegovu preglednost.

Načelo konzistentnosti ili dosljednosti govori o primjeni pravila prilikom sastavljanja i prezentiranja financijskih izvještaja. Zahtjeva se primjena određene računovodstvene politike kako bi se mogla obaviti usporedba s prethodnim financijskim izvještajima. Uvažavajući to načelo, poslovni događaji moraju se, iz razdoblja u razdoblje, evidentirati prema unaprijed utvrđenim pravilima.³⁰ U slučaju ako dođe do promjena nad računovodstvenim politikama ostvaruje se drugačiji financijski rezultat. Znači, ako je došlo do promjene mora se obrazložiti zašto i koje su posljedice te promjene.

Načelo opreznosti (razboritosti): Osnovni moto: “anticipiraj sve gubitke, ali ne anticipiraj dobitke”.³¹ Načela u pravilu predstavljaju vodič za vrijeme poslovanja poduzeća i tijekom evidentiranja poslovnih transakcija. Opreznost podrazumijeva uključivanje stupnja razboritosti u prosuđivanju u uvjetima neizvjesnosti tako da imovina i prihod nisu precijenjeni, a obveze i rashodi nisu podcijenjeni.³²

3.2. Hrvatski standardi financijskog izvještavanja-HSFI 3

Zakonom o računovodstvu primjenjuju se nacionalni standardi, Hrvatski standardi financijskog izvještavanja (HSFI). Hrvatski standardi financijskog izvještavanja su računovodstvena načela i pravila koja primjenjuje računovodstvena struka, a koriste se kod sastavljanja i prezentiranja financijskih izvještaja.³³

Svrha ovih standarda je:³⁴

- propisati osnovu za sastavljanje i prezentaciju financijskih izvještaja,

³⁰ Žager K., Vašiček V., Žager L. (2001.): Računovodstvo za neračunovođe s osnovama računovodstva; Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb, str. 119.

³¹ Žager K., Vašiček V., Žager L. (2001.): Računovodstvo za neračunovođe s osnovama računovodstva; Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb, str. 120.

³² Narodne novine (2015): Hrvatski standardi financijskog izvještavanja, HSFI 1 – Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih politika i pogreške, Narodne novine d.d., Zagreb, broj 86/15

³³ Narodne novine (2015): Hrvatski standardi financijskog izvještavanja, HSFI 1 – Financijski izvještaji, Narodne novine d.d., Zagreb, broj 86/15

³⁴ Narodne novine (2015): Hrvatski standardi financijskog izvještavanja, HSFI 1 – Financijski izvještaji, Narodne novine d.d., Zagreb, broj 86/15

- pomoć revizorima u formiranju mišljenja jesu li financijski izvještaji u skladu s Hrvatskim standardima financijskog izvještavanja,
- pomoć korisnicima financijskih izvještaja pri tumačenju podataka i informacija koje su sadržane u financijskim izvještajima.

Cilj HSFI-a je da poduzetnicima i prije svega vanjskim korisnicima pružaju sve potrebne podatke i informacije o novčanim tokovima, financijskom položaju i uspješnosti poslovanja. Pružaju informacije o imovini obvezama, kapitalu, prihodima, rashodima, dobiti i gubitku, promjenama u kapitalu i novčanom toku. Ciljevi Hrvatskih standarda financijskog izvještavanja jesu, razvijati u javnom interesu računovodstvene standarde koji zahtijevaju kvalitetne, transparentne i usporedne informacije u financijskim izvještajima.³⁵ Hrvatski standardi financijskog izvještavanja su utemeljeni na domaćoj računovodstvenoj praksi i teoriji, smjernicama Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja i uputama od strane Europske Unije.

Obveznici primjene su mali poduzetnici, točnije svi koji zadovoljavaju neke od kriterija kao što su: da nisu financijske institucije, poduzeća čije dionice ne kotiraju na burzi, ne sastavljaju konsolidirana financijska izvješća. Ovdje spadaju mikro, mala i srednja poduzeća. Postoji sedamnaest Hrvatskih standarda financijskog izvještavanja. Svaki od njih obrađuje i bavi se određenim stavkama koje čine računovodstvo.

Hrvatski standard financijskog izvještavanja 3 (HSFI-3) je Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih politika i pogreške. Ovaj standard primjenjuje pri izboru računovodstvenih politika kao i pri njihovoj promjeni i priznavanju učinaka takvih promjena. Osim toga, ovaj standard treba primijeniti i u slučaju promjene računovodstvenih procjena i ispravljanju pogrešaka prethodnih razdoblja.³⁶

Cilj ovog standarda je propisati kriterije za izbor i mijenjanje računovodstvenih politika, zajedno sa računovodstvenim postupkom i objavljivanjem promjena računovodstvenih politika, promjena računovodstvenih procjena i ispravljanja pogrešaka.³⁷ On nastoji poboljšati kvalitetu i mogućnost uspoređivanja financijskih izvještaja kako samo kod jednog poduzetnika tako i između više njih.

³⁵ Narodne novine (2015): Hrvatski standardi financijskog izvještavanja, HSFI 1 – Financijski izvještaji, Narodne novine d.d., Zagreb, broj 86/15

³⁶ Narodne novine (2015): Hrvatski standardi financijskog izvještavanja, HSFI 3 – Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih politika i pogreške, Narodne novine d.d., Zagreb, broj 86/15

³⁷ Narodne novine (2015): Hrvatski standardi financijskog izvještavanja, HSFI 3 – Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih politika i pogreške, Narodne novine d.d., Zagreb, broj 86/15

Poduzetnik je dužan primjenjivati ovaj Hrvatski standard financijskog izvještavanja za razdoblje započeto 1. siječnja 2016. i kasnije, uz prepravljanja početnih stanja u bilanci na dan 1. siječnja 2016. ili kasnije, ako je potrebno, bez prepravljanja informacija za usporedna razdoblja u računu dobiti i gubitka, izvještaju o promjenama kapitala i izvještaju o novčanom toku, te treba objaviti tu činjenicu.³⁸

U bilješkama se obavezno objavljuje opis razloga i iznosa prepravaka te naziva pozicija u kojima su prepravci iskazani te iskazuju učinci odredbi Standarda da su se primjenjivale na usporedne informacije u računu dobiti i gubitka, izvještaju o promjenama kapitala i izvještaju o novčanom toku.³⁹

3.3. Međunarodni računovodstveni standardi-MRS

Uloga računovodstvenih standarda je da pruže detaljnu razradu računovodstvenih načela i da predstavljaju regulacijsku osnovu računovodstva koju će koristiti poduzeća. Reguliraju računovodstveni sadržaj pojedine ekonomske stavke i dobar su izbor za primjenu računovodstvenih politika. Pored nacionalnih standarda primjenjuju se i Međunarodni računovodstveni standardi. Formalna struktura i sistematizacija računovodstvenih standarda zavisi od specifičnosti potreba za praćenjem ekonomskih tokova na određenoj nacionalnoj razini.⁴⁰ Međunarodni standardi financijskog izvještavanja obuhvaća Međunarodne računovodstvene standarde i njihove dopune i povezana tumačenja.

Cilj Međunarodnih računovodstvenih standarda i značaj koji se pridaje, izložen je u Predgovoru Izvještajima o Međunarodnim računovodstvenim standardima.⁴¹ Međunarodni računovodstveni standardi odnose se na financijske izvještaje bilo kojeg komercijalnog, proizvodnog i drugog poduzeća. Menadžment određenog poduzeća može sastavljati svoje izvještaje na način koji najbolje odgovara njegovim potrebama.

Gledano s današnjeg aspekta, Međunarodne standarde financijskog izvještavanja prihvatio je velik broj zemalja, bilo kao vlastitu regulativu, bilo kao temelj za izradu vlastitih računovodstvenih standarda.⁴² Kada je sve veća suradnja s inozemstvom povećava se mogućnost stvaranja poteškoća pri komunikaciji, osobito ako se radi o financijskim

³⁸ Narodne novine (2015): Hrvatski standardi financijskog izvještavanja, HSFI 3 – Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih politika i pogreške, Narodne novine d.d., Zagreb, broj 86/15

³⁹ Narodne novine (2015): Hrvatski standardi financijskog izvještavanja, HSFI 3 – Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih politika i pogreške, Narodne novine d.d., Zagreb, broj 86/15

⁴⁰ Žager L., Žager K. (1999.): Analiza financijskih izvještaja, Masmedia, Zagreb, str. 111.

⁴¹ Narodne novine (2015): Međunarodni računovodstveni standardi, Narodne novine d.d., Zagreb, broj 86/15.

⁴² Žager K., Mamić Sačar I., Sever S., Žager L. (2008.): Analiza financijskih izvještaja, Masmedia, Zagreb, str. 115.

izvještajima. Problematika kojom se Međunarodni računovodstveni standardi bave i obrađuju, jako je komplicirana i upravo zbog te formalnosti i konstantnih promjena koje se odvijaju u poslovnom svijetu jednom doneseni standardi nisu i ne mogu uvijek biti zadani, već u skladu s promjenama u okruženju mijenjaju se odrednice koje oni nalažu.

To je posebno naglašeno jer:⁴³

1. Tehnološki napredak donosi neslućena poboljšanja u komunikacijama i vezama, poslovno okruženje i društveni život postaju sve više internacionalizirani, a s tim u vezi i financijski izvještaji dobivaju sve veću važnost.
2. Upotreba financijskih izvještaja kao jednog od medija komunikacije između poduzeća u stalnom je porastu jer su izvještaji osnovni izvor informacija potreban investitorima, kreditorima, vladi i mnogim drugim korisnicima u procesu donošenja poslovnih odluka.
3. Investitori na svjetskom tržištu žele biti sigurni da se informacije kojima se koriste u donošenju svojih poslovnih odluka temelje na načelima koja su prepoznatljiva u njihovoj zemlji i kompatibilna s ostalim zemljama. Stoga korisnici financijskih izvještaja kao što su investitori, kreditori, vlada i druge institucije smatraju prihvatljivim samo one izvještaje koji su bazirani na standardima koji su uravnoteženi i međunarodno kompatibilni.

Za računovodstvene politike se primjenjuje Međunarodni računovodstveni standard 8.

Međunarodni računovodstveni standardi mogu biti prihvaćeni kao glavni regulativni oblik računovodstva u zemlji ili se donositi i primjenjivati vlastiti nacionalni standardi. Upravo zbog Međunarodnih računovodstvenih standarda omogućena je jednostavnija usporedba financijskih izvještaja s ostalim zemljama, a to je jedan od preduvjeta komunikacije i naravno same globalizacije.

Ovaj Standard treba primijeniti pri izboru i primjeni računovodstvenih politika i računovodstvu promjena računovodstvenih politika, promjena računovodstvenih procjena i ispravljanja pogreški prethodnog razdoblja.⁴⁴

⁴³ Žager L., Žager K. (1999.): Analiza financijskih izvještaja, Masmedia, Zagreb, str. 111.

⁴⁴ Narodne novine (2015): Međunarodni računovodstveni standardi, MRS 8- Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i pogreške, Narodne novine d.d., Zagreb, broj 86/15.

4. ANALIZA RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA NA PRIMJERU PODUZEĆA DUKAT D.D.

4.1. Općenito o poduzeću Dukat d.d.

Dukat je najpoznatija robna marka mliječnih proizvoda u Hrvatskoj te jedna od vodećih u regiji, a svoj dugogodišnji uspjeh duguje zdravim, ukusnim i svježim mliječnim proizvodima omiljenima među potrošačima svih dobnih skupina.⁴⁵

Svakodnevna briga za zdravlje, inovativnost i kvaliteta ključne su stavke kojim Dukat pridodaje pažnju. Koristi se najsuvremenijom tehnologijom tijekom prerade i mlijekom s hrvatskih farmi. Osnovna djelatnost Dukata je prerada mlijeka i mliječnih proizvoda, uključujući sireve, kravljji sir i sl. veleprodaja, maloprodaja, popravci, održavanje vozila i prijevoz robe su ostale djelatnosti kojim se poduzeće Dukat bavi.

Dugoročno poslovanje je utemeljeno na načelima odgovornosti, učinkovitosti, uvažavanju i poštivanju poslovnih partnera, običaja, zaposlenika te društvene i poslovne zajednice.

Grupu Dukat u 2016. godini činilo je matično društvo Dukat d.d., Zagreb i 14 povezanih društava sa sjedištima u Hrvatskoj, Sloveniji, Bosni i Hercegovini, Srbiji, Makedoniji, Kosovu, Mađarskoj i Bugarskoj.

U Hrvatskoj u Dukat Grupi danas radi gotovo 1500 zaposlenika, u tri proizvodna pogona: u Zagrebu, Bjelovaru i KIM mljekari Karlovac.

Na dan 31.12.2016. godine Društvo je upošljavalo 1.175 zaposlenika, a na dan 31.12.2015. godine 1.149 zaposlenika.

Dukat primjenjuje propise Europske unije i Hrvatske vezane uz suzbijanje diskriminacije, kao i zaštitu dostojanstva zaposlenika, a protokol postupanja u slučaju povrede dostojanstva ugrađen je u Pravilnik o radu i Kodeks ponašanja.

Dukat d.d. dobrovoljno primjenjuje kodeks korporativnog upravljanja Zagrebačke burze, a čiji je sadržaj dostupan na internetskim stranicama Dukat d.d, web stranicama ZSE i poslovnim prostorijama Dukat d.d., te su tako poboljšani standardi korporativnog upravljanja društvom kao i transparentnost društvu.

Uprava Dukat d.d. primjenjuje načelo trajnosti pri izradi pojedinačnih i konsolidiranih financijskih izvještaja.

⁴⁵ Dukat d.d. (2017.): Službena web stranica poduzeća, Osnovni podatci o poduzeću, (Internet), raspoloživo na: <http://www.dukat.hr/o-nama>, 23.08.2017.

Revidirani financijski izvještaji od poduzeća Dukat d.d. za 2016. Godinu. Sastavljeni su uz primjenu specificiranih standarda. Oni omogućavaju realan i sveobuhvatan prikaz imovine i obveza, isto tako gubitaka i dobitaka, financijskog položaja i poslovanja.

4.2. Utjecaj računovodstvenih politika na području dugotrajne imovine i amortizacije

Dugotrajna imovina je temeljni dio ukupnih resursa. Čine ga dugotrajna materijalna imovina kao što su zemljišta, građevinski objekti, postrojenja, alati i sl., dok dugotrajnu nematerijalnu imovinu čine uglavnom prava.

Dugotrajna materijalna imovina

Postrojenja, oprema, alati i nekretnine su važan dio imovine koju Dukat posjeduje i koristi za svoje poslovanje. Ulaganje u nekretnine se uglavnom odnosi na poslovne zgrade i zemljišta koja se drže u svrhu dugoročnog stjecanja prihoda od najma ili porasta njihove vrijednosti. Na njih se gleda kao dugotrajna ulaganja i iskazuju se po povijesnom trošku. Povijesni trošak sadrži trošak koji je izravno povezan sa stjecanjem imovine.

O načinu izračuna amortizacije materijalne imovine pojašnjavaju pravila iz MRS-a 16 Nekretnine, postrojenja i oprema. Zemljište se ne amortizira. Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme se obračunava primjenom pravocrtne metode.

U bilješkama se pojašnjava kako se bruto knjigovodstvena vrijednost u slučaju kada se stavka nekretnina, postrojenja i opreme mjeri metodom revalorizacije, da se ona ažurira na način koji je u skladu s revalorizacijom neto knjigovodstvene vrijednosti. Prilikom prodaje dugotrajne imovine u dopunama je istaknuto kao se promjena planirane metode otuđenja ne treba smatrati novim planom, već nastavkom originalnog plana.

Dugotrajna nematerijalna imovina

Nematerijalna imovina se odnosi na različita prava, goodwill i nematerijalnu imovinu u pripremi. Prema MRS-a 38 nematerijalna imovina se tumači tako da prihodi održavaju ekonomsku korist koja nastaje kao rezultat poslovnih aktivnosti, a ne ekonomske korist koje se ostvaruje korištenjem imovine. U vrlo ograničenim okolnostima za amortizaciju se koristi nematerijalna imovina. Izmjene i dopune nemaju utjecaj na pojedinačne financijske izvještaje grupe, s obzirom na to da Društvo i grupa ne koriste metode amortizacije koje se baziraju na prihodima. Kada se stavka nematerijalne imovine mjeri metodom revalorizacije ažurira se na način koji je odgovarajući s revalorizacijom neto knjigovodstvene vrijednosti.

Zaštitni znakovi, patenti i licencije su iskazani po povijesnom trošku. Imaju ograničen vijek uporabe i iskazuju se po trošku umanjenom za akumuliranu amortizaciju. Amortizacija se

obračunava pravocrtnom metodom. Ona se obračunava tako da bi se prikazao trošak zaštitnih znakova, patenata i licenci tijekom njihovog procijenjenoga vijeka uporabe, a to je najčešće u razdoblje od 3-5 godina.

Goodwill je priznat s osnove ulaganja u različita ovisna društva. Ukupna vrijednost goodwill-a priznata u konsolidiranim financijskim izvještajima na dan 31. prosinca 2016. godine iznosi 124.617.053 tisuća kuna. Prema zahtjevima MRS-a 36 udruženje koje zastupa Dukat je napravilo test umanjenja knjigovodstvene vrijednosti jedinica koje generiraju novac kojima je prilikom stjecanja priznat goodwill.

Software je dio nematerijalne imovine. Licence za software se kapitaliziraju s obzirom na troškove stjecanja ili na one troškove koji su nastali kada je software pokrenut. Troškovi se amortiziraju najčešće u razdoblju od 5 godina, točnije tijekom njegovog vijeka uporabe.

U tablici 2 je prikaz dugotrajne nematerijalne i materijalne imovine u tekućoj 2016. godini i prethodnoj 2015. godini.

Tablica 2: Dugotrajna imovina u 2015. i 2016.

	2015.	2016.
DUGOTRAJNA IMOVINA	1.270.400.885	1.200.849.619
I. NEMATERIJALNA IMOVINA	135.198.981	133.649.444
1. Izdaci za razvoj		
2. Koncesije, patenti, licencije, robne i uslužne marke, softver i ostala prava	9.544.054	8.914.665
3. Goodwill	125.433.677	124.617.053
4. Predujmovi za nabavu nematerijalne imovine		
5. Nematerijalna imovina u pripremi	221.250	117.726
6. Ostala nematerijalna imovina		
II. MATERIJALNA IMOVINA	1.065.507.807	1.035.646.710
1. Zemljište	103.445.623	104.249.423
2. Građevinski objekti	461.229.738	443.909.248
3. Postrojenja i oprema	388.819.492	333.852.631
4. Alati, pogonski inventar i transportna imovina	58.962.945	129.176.136
5. Biološka imovina	64.134	63.485
6. Predujmovi za materijalnu imovinu	5.940.575	2.097.375
7. Materijalna imovina u pripremi	42.121.254	17.734.784
8. Ostala materijalna imovina	1.094.497	1.091.736
9. Ulaganje u nekretnine	3.829.549	3.471.892

Izvor: <http://zse.hr/userdocsimages/financ/LURA-fin2016-1Y-NotREV-K-HR.pdf>

Vrijednost imovine u 2016. godine iznosila je 1.200.849.619 kuna a u 2015. godini 1.270.400.885 kuna.

U dugotrajnoj materijalnoj imovini najveći dio novca s obzirom na 2015. godinu je investiran u alate, pogonski inventar i transportna sredstva, odnosno u 2016. uloženo je 129.176.136 kuna. Investirano je duplo više novca.

4.3 Utjecaj računovodstvenih politika na zalihe

Po trošku nabave ili po neto ostvarivoj vrijednosti se iskazuju zalihe sirovina, materijala i rezervnih dijelova, s obzirom koja je niža. Trošak se određuje po metodi ponderiranih prosječnih cijena.

Trošak proizvodnje u tijeku i gotovih proizvoda obuhvaća sirovine, trošak izravnog rada, ostale izravne troškove i dio općih troškova proizvodnje.

U cijelosti se sitni inventar i alati otpisuju, prilikom stavljanja u uporabu.

U tablici 3 su prikazane zalihe poduzeća Dukat d.d. u 2015. i 2016. godini.

Tablica 3: Zalihe poduzeća Dukat d.d. na dan 31.12.2016.

	2015.	2016.
KRATKOTRAJNA IMOVINA	1.167.355.667	1.244.454.797
I. ZALIHE	307.072.417	290.539.248
1. Sirovine i materijal	111.032.217	115.275.970
2. Proizvodnja u tijeku	44.443.666	38.717.799
3. Gotovi proizvodi	93.835.154	85.705.904
4. Trgovačka roba	31.531.530	34.874.817
5. Predumovi za zalihe	11.025.356	11.320.835
6. Dugotrajna imovina namijenjena prodaji	15.204.494	4.643.923

Izvor: <http://zse.hr/userdocsimages/financ/LURA-fin2016-1Y-NotREV-K-HR.pdf>

Vrijednost kratkotrajne imovine u 2016. godini iznosila je 1.244.454.797 kuna, što je za 6,6% više u odnosu na 2015. godinu, kada je vrijednost kratkotrajne imovine iznosila 1.167.355.667 kuna.

Vrijednost zaliha u 2016. godini iznosila je 290.539.248 kuna, što je u odnosu na prethodnu 2015. godinu (307.072.417) manje za 5,4%.

U tablici 4 je prikazan odnos dugotrajne i kratkotrajne imovine

Tablica 4: Odnos dugotrajne i kratkotrajne imovine

mil. HRK	01.01.2016.	%	31.12.2016.	%	Stopa promjene
DUGOTRAJNA IMOVINA	1270,4	52	1200,8	49	-5,50%
KRATKOTRAJNA IMOVINA	1177,2	48	1250,8	51	6,30%
Zalihe i predujmovi	307,1	13	290,5	12	-5,40%
Potraživanja	639	26	628,3	26	-1,70%
Novac i vrijednosni papiri	192,8	8	301,1	12	56,20%
Ostalo	38,3	2	30,8	1	-19,50%
UKUPNO:	2447,6	100	2451,6	100	0,20%

Izvor: <http://zse.hr/userdocsimages/financ/LURA-fin2016-1Y-NotREV-K-HR.pdf>

Vrijednost imovine Dukat d.d. na dan 31.12.2016. godine iznosi 2.451,6 milijuna kuna te je u odnosu na 01.01.2016. povećana za 4,0 milijuna kuna, odnosno 0,2%.

Kratkotrajna imovina na dan 31.12.2016. godine povećana je za 73,6 milijuna kuna, odnosno 6,3%, tijekom povećanja novca i vrijednosnih papira.

4.4. Primjena računovodstvenih politika na primjeru prihoda

Prihodi se sastoje od potraživanja za prodane proizvode, robu ili usluge tijekom redovnog poslovanja Dukat-a. Iskazani su u iznosima umanjnim za porez na dodanu vrijednost, diskonte, rabate. Prihodi se priznaju kada poduzeće može pouzdano mjeriti kada će ono imati ekonomsku korist.

Prihodi od prodaje se priznaje kad se obavi isporuka robe kupcu i kada ne postoji nijedna nepodmirena obveza koja bi mogla utjecati na prihvaćanje proizvoda od strane kupca.

Kada proizvod stigne na dogovorenu lokaciju, kada se rizik gubitka prenese na kupca i kad kupac prihvati proizvod s obzirom na uvjete koji su ugovoreni, isporuka se smatra izvršenom. Proizvodi se prodaju uz količinski popust i kupci imaju pravo na povrat neispravne ili oštećene robe. Oni se iskazuju na temelju cijene iz ugovora o prodaji koja je umanjena za količinske popuste i povrate.

Jedno ovisno društvo Dukat-a pruža usluge prijevoza trgovcima i proizvođačima iz područja prehrane i ambalažnog materijala. Navedeni prihodi se priznaju u razdoblju kada su usluge obavljene, po prijađenom kilometru i prevezenim količinama.

U tablici 5 je prikazan ukupni prihod poduzeća Dukat d.d. tijekom 2015. godine i 2016. godine.

Tablica 5: Poslovni prihod poduzeća Dukat d.d. na dan 31.12.2016.

	2015.	2016.
POSLOVNI PRIHODI	3.461.976.013	3.378.822.586
1. Prihodi od prodaje	3.392.037.787	3.292.162.737
2. Ostali poslovni prihodi	69.938.226	86.659.849

Izvor: <http://zse.hr/userdocsimages/financ/LURA-fin2016-1Y-NotREV-K-HR.pdf>

Prihodi od kamata se priznaju se koristeći metodu efektivne kamatne stope. Kada se vrijednost potraživanja umanjuje, Grupa Dukat umanjuje knjigovodstvenu vrijednost potraživanja odnosno procijenjenu vrijednost očekivanih novčanih priljeva diskontiranih po originalnoj kamatnoj stopi.

Kada je ustanovljeno pravo za naplatu dividendi onda se priznaje prihod od dividendi.

U tablici 6 je prikazan financijski prihod poduzeća Dukat d.d. u 2015. i 2016. godini.

Tablica 6: Financijski prihodi poduzeća Dukat d.d. na dan 31.12.2016.

	2015.	2016.
FINANCIJSKI PRIHODI	3.890.506	4.246.488
1. Kamate, tečajne razlike, dividende i slični prihodi iz odnosa s povezanim poduzetnicima		
2. Kamate, tečajne razlike, dividende, slični prihodi iz odnosa s nepovezanim poduzetnicima i drugim osobama	3.890.506	4.246.488
3. Dio prihoda od pridruženih poduzetnika i sudjelujućih interesa		
4. Nerealizirani dobiti (prihodi) od financijske imovine		
5. Ostali financijski prihodi		

Izvor: <http://zse.hr/userdocsimages/financ/LURA-fin2016-1Y-NotREV-K-HR.pdf>

4.5. Primjena računovodstvenih politika na primjeru otpisa potraživanja

Potraživanja poduzeća Dukat d.d. sastoji se od: potraživanja od kupaca, potraživanja povezanih društava, potraživanja od zaposlenih, potraživanja od države i ostalih potraživanja. Potraživanja od kupaca početno se priznaju po fer vrijednosti, a naknadno se mjeri po amortiziranom trošku koristeći metodu efektivne kamatne stope, umanjena za ispravak vrijednosti.

Potraživanja od kupaca gledana kao knjigovodstvena vrijednost je umanjena za ispravak vrijednosti i obveza prema dobavljačima, ona odgovara njihovoj fer vrijednosti zbog njihove kratkoročnosti. Za dugoročni dug primjenjuju se tržišne cijene za slične instrumente na poslovnom tržištu. U 2016. godini iznosila su 547.621.373 kuna, dok je u 2015. godini iznosilo 562.764.779 kuna.

Potraživanja od zaposlenika i članova poduzetnika u 2016. godini iznosila su 173.384 kuna, dok su u 2015. godini iznosila 254.345 kuna. Ona se uglavnom odnose na nekakve predujmove, prodaje putem kredita, različiti putni nalozi i sl.

Potraživanja od države i drugih institucija odnose se uglavnom na potraživanje od HZZO-a. U 2016. godini potraživanja su iznosila 14.908.312 kuna, što je manje za 30,5% u odnosu na prethodnu 2015. godinu (21.448.042 kn).

Ostala potraživanja temelje se uglavnom na potraživanja za nefakturirani povrat robe. U 2016. godini su iznosila 16.424.158 kuna, dok su u 2015. godini iznosila 18.791.044 kuna.

U tablici 7 su prikazana ukupna potraživanja u 2015. i 2016. godini.

Tablica 7: Potraživanja poduzeća Dukat d.d. na dan 31.12.2016.

	2015.	2016.
II. POTRAŽIVANJA	639.046.181	628.336.356
1. Potraživanja od povezanih poduzetnika	35.787.971	49.209.129
2. Potraživanja od kupaca	562.764.779	547.621.373
3. Potraživanja od sudjelujućih poduzetnika	0	0
4. Potraživanja od zaposlenika i članova poduzetnika	254.345	173.384
5. Potraživanja od države i drugih institucija	21.448.042	14.908.312
6. Ostala potraživanja	18.791.044	16.424.158

Izvor: <http://zse.hr/userdocsimages/financ/LURA-fin2016-1Y-NotREV-K-HR.pdf>

Potraživanje od kupaca se provodi kada postoje objektivni dokazi da se potraživanja neće moći obaviti prema dogovorenim uvjetima. Dospjela potraživanja ispravljaju se sukladno računovodstvenoj politici i to: potraživanja starija 180 dana od dospijeća 50%, potraživanja starija 360 dana od dospijeća i utužena potraživanja ispravljaju se u potpunosti.

5. ZAKLJUČAK

Temeljni zadatak računovodstava jest da na temelju informacija i podataka koje su nužne za upravljanje poduzećem prikažu realnu sliku poslovanja zainteresiranim korisnicima. Realizacija tog prikaza se ostvaruje putem financijskih izvještaja.

Financijski izvještaji predstavljaju završnu fazu računovodstvene obrade podataka i informacija. Definiraju se kao izvještaji koji prikazuju financijske aktivnosti, poslovanje i uspješnost nekog poduzeća na kraju poslovnog perioda (jedne poslovne godine). Svrha njihovog postojanja jest informiranje zainteresiranih korisnika o položaju poduzeća na tržištu i uspješnosti njegovog poslovanja. Osnovni izvještaji koji se koriste su: bilanca, račun dobiti i gubitka, izvještaj o promjenama kapitala, izvještaj o novčanom toku i bilješke uz financijske izvještaje.

Financijski izvještaji trebaju biti sastavljeni na principu standarda, načela i računovodstvenih politika. U računovodstvu značaj računovodstvenih politika je porastao. Odabir neke od njih ima utjecaj kako na poslovanje tako na samu uspješnost poduzeća. Potrebno je napraviti istraživanje prije njihove primjene. To je zadatak menadžmenta, a on ga obavlja na temelju prikupljenih informacija i podataka. Odabire onu za koju smatra da bi najviše odgovarala njegovom dotadašnjem poslovanju i koja će unaprijediti buduće.

Računovodstvene politike su skup načela, metoda i pravila kojim se poduzeće koristi u cilju što realnijeg prikaza financijskog položaja, promjene financijskog položaja i rezultata poslovanja. One su usko vezane uz zakon o računovodstvu, standarde kako na nacionalnoj razini tako i na međunarodnoj. Neprestano dolazi do razvoja pa inovacije zahtijevaju promjene. Upravo zbog toga poduzetnici i menadžeri moraju biti na oprezu i biti informirani. Promjena računovodstvene politike ima utjecaj na poslovni rezultat i kvalitetu prikaza financijskih izvještaja.

U praktičnom dijelu rada upoznato je poslovanje poduzeća Dukat d.d. te su prikazani njegovi financijski izvještaji. Bez postojanja bilance, računa dobiti i gubitka, izvještaja o novčanom tijeku nije moguće prikazati utjecaj računovodstvenih politika. Na primjerima primjene računovodstvenih politika na dugotrajnu imovinu i amortizaciju, kratkotrajnu imovinu, prihodima, otpisu potraživanja rezerviranju vidljivo je da poduzeće detaljno obrađuje pojedine računovodstvene stavke. Cilj njihove primjene je što realniji i kvalitetniji prikaz poslovanja poduzeća Dukat d.d.

LITERATURA

Knjige i članci:

1. Krajinović I. (2011.): Primjena MRS 8- Računovodstvene politike, promjene u računovodstvenim procjenama i greške, Računovodstvo i financije, str. 94-101.
2. Perčur I. (2016.): Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i pogreške, Računovodstvo i financije, str. 18-35.
3. Perčur I. (2015.): Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i pogreške, Računovodstvo i financije, str. 33-38.
4. Proklin P., Brankić V. (2004.): Računovodstvene politike i bilješke uz temeljna financijska izvješća, Računovodstvo revizija i financije, str. 110-115.
5. Ramljak, B. (2011). Accounting policies-influences on the financial statements. Računovodstveno-financijske informacije, 56(9), 3-13.
6. Žager K., Mamić Sačer I., Sever S., Žager L. (2008.): Analiza financijskih izvještaja, Masmedia, Zagreb
7. Žager K., Vašiček V., Žager L. (2001.): Računovodstvo za neračunovođe s osnovama računovodstva; Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb
8. Žager L., Žager K. (1999.): Analiza financijskih izvještaja, Masmedia, Zagreb

Narodne novine:

1. Narodne novine (2015): Hrvatski standardi financijskog izvještavanja, HSFI 1 – Financijski izvještaji, Narodne novine d.d., Zagreb, broj 86/15
2. Narodne novine (2015): Hrvatski standardi financijskog izvještavanja, HSFI 3 – Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih politika i pogreške, Narodne novine d.d., Zagreb, broj 86/15
3. Narodne novine (2015): Međunarodni računovodstveni standardi, Narodne novine d.d., Zagreb, broj 86/15.
4. Narodne novine (2015): Međunarodni računovodstveni standardi, MRS 8- Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i pogreške, Narodne novine d.d., Zagreb, broj 86/15.

Ostali izvori:

1. Dukat d.d. (2017.): Službena web stranica poduzeća, Osnovni podatci o poduzeću, (Internet), raspoloživo na: <http://www.dukat.hr/o-nama>, 23.08.2017.

2. Godišnje financijsko izvješće poduzeća Dukat d.d. (2016.):
<http://zse.hr/userdocsimages/financ/LURA-fin2016-1Y-NotREV-K-HR.pdf>,
 (23.08.2017.)
3. Tušek B.: Računovodstvene pretpostavke i računovodstvena načela:
<http://web.efzg.hr/dok/RAC/btusek/rac/6.%20RA%C4%8CUNOVODSTVENE%20PRETPOSTAVKE%20I%20RA%C4%8CUNOVODSTVENA%20NA%C4%8CELA.pdf>
 (07.09.2017)

POPIS SLIKA

Slika 1: Odnos računovodstvene i poslovne politike.....	5
Slika 2: Mjesto računovodstvenih politika u računovodstvenom procesu.....	6
Slika 3: Čimbenici kvalitete financijskih izvještaja.....	9
Slika 4: Područja primjene značajnih računovodstvenih politika.....	10

POPIS TABLICA

Tablica 1: Tihe pričuve i skriveni gubici.....	7
Tablica 2: Dugotrajna imovina u 2015. i 2016.....	26
Tablica 3: Zalihe poduzeća Dukat d.d. na dan 31.12.2016.....	27
Tablica 4: Odnos dugotrajne i kratkotrajne imovine.....	28
Tablica 5: Poslovni prihod poduzeća Dukat d.d. na dan 31.12.2016.....	29
Tablica 6: Financijski prihodi poduzeća Dukat d.d. na dan 31.12.2016.....	29
Tablica 7: Potraživanja poduzeća Dukat d.d. na dan 31.12.2016.....	30

SAŽETAK

Računovodstvene politike su skup načela, metoda i pravila kojim se poduzeće koristi u cilju što realnijeg prikaza financijskog položaja, promjene financijskog položaja i rezultata poslovanja.

Predmet ovog rada je bio prikazati na što bolji način utjecaj računovodstvenih politika na financijske izvještaje i na sam poslovni rezultat. Njihova primjena je od velike važnosti jer ukazuje na kvalitetu i realan prikaz financijskih izvještaja. Standardi, metode i načela su stavke kojima se definiraju računovodstvene politike i koji imaju utjecaj na njihove promjene. Menadžment je taj koji ih primjenjuje, ima zadatak da prati promjene i u skladu s njima upravlja poslovanjem poduzeća.

Svrha ovog rada je bila prikazati financijske izvještaje od poduzeća Dukat d.d. te način na koji primjenjuju računovodstvene politike.

Ključne riječi: računovodstvene politike, financijski izvještaji, računovodstvena načela i standardi

SUMMARY

Accounting policies are a set of principles, methods and rules used by the company to provide a more realistic view of the financial position, change in financial position and performance.

The subject of this work was to show influence of the accounting policies on the financial statements and the business results. Their application is of great importance because it points to the quality and realistic presentation of the financial statements. Standards, methods and principles are items that define accounting policies and affect their changes. Management is the one who applies them, has the task of following the changes and accordingly manages the business of the company.

The purpose of this work was to present the financial statements of Dukat d.d. and the way in which account policies are applied.

Key words: accounting policies, financial statements, accounting principles and standards